

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 11. Hunc cum vidisset. Pauperculum vidit: hoc enim ei proprium est, & miseri, qua ratione & cuius vult.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

S. 11. Hunc cum vidisset. Pauperculum eedit: hoc enim et proprium est, & misereri, quaratione & cuius vult.

31 **L** Anguidum hunc d' uinis suis oculis inspe-
xit Christus: Hunc cum vidisset. Benedicat nos Deus. An in illum Domine tuos de-
fectis oculos? An ali non erant illi nobiliores,
diores, magis exposti, ceteris digniores, ce-
teris eminentiores, qui illic confuxerant infir-
mi? Quis dubitar, quin fuerint & illie princi-
pes multi, iei honoriati, expectantes, lestu-
lis patetibus decumbentes, famulis conlli-
piatis paratissimis, ut ad primum aquæ motum eos
aquis immergerent reparando? Olim accurrit
P. incepit ille Syria illustris Nazaram, ad uincam
ancillæ capiæ vocem, In terra Israel proprie-
tam esse Dei, qui infirmos curaret: quanto ma-
gis ex diversis regionibus audita huius medica-
bili fama pescante cuncti conuenient, allecti
remedio illo quibuslibet infirmitatibus inuera-
li, eodemque efficaci? Inter tantos, eosque in-
umeros, quos eo salutis attulaxerat desiderium,
& qui eo accedendum primum patebant o-
culis, tua o Domine in pauperulum, in angu-
lum reiectum, vix patrum, desertum, qui ho-
minem non habet adiutorem, benignè miseri-
coriter que lumina deflexuntur ita el, ut ag-
noscas, id quod ait David, a Deo pauperes af-
ficiunt, quos mundus deserit in adiutor. **Tibi de-**
relatus est pauper. Misericors & miferator Do-
mini manus cunctis prouidet creaturis. **Oculi omni-
um te sperant Domine, &c. aperte in manum tu m**
& imples omne animal benedictione. Filiis per
parentum prouidet sollicitudinem, parentibus
per filiorum diligentiam, Diuitibus per fami-
los, amicis per amicorum auxilium. Omni-
bus deficientibus adest Deus, sicut & pullis
coronorum, a parentibus derelictis in nido &
pigiensibus Deus accurrit modo quadam singu-
lari. **Pullis coronorum inuocansbus eum.** Et si-
cuit oua struthionum in arena exposita transeu-
tum pedibus concalcanda Deus ipse fouet, &
excludit, ut ipse facetur: Quando dereliquis-
ta sua in terra, in fortau in puluere calefacies
eas? Ille igitur, qui nec auiculis, nec pullis
debet prouidus gubernator, dum nemo corum
gevit curam, num homini deesse poterit, ab
omnibus derelicto? Minime gentium. Tunc
o Domine, inquit David. **Tibi derelitus est pa-**
uper. Hanc ipsis Iaudii Deus lectionem pra-

scriperat, eius spei robotor, his tam Di-
uinis verbis. Intellectum tibi dabo, & instruam **Isa. 31.8.**
te in via hac, qua gradies, firmato super te oculos
meos. Attende, o David verba mea, hanc
percipe doctrinam. Dum totus tibi dicit mundus,
Firmato super te oculos meos, ut nusquam
tibi defim auxiliator.

Hac admonitione sibi animos resumebat
piissima Esther, in regis Assueri palatio solitaria
ubi tot inimici crudelis, infelix in eius popu-
lique sui perditionem necesse compirabant:
ad Deum tremula confugit his cum verbis com-
Eph. 5.14,
pellans tenerioribus. **Adiuua me solitariam, & i-**
cum: præter te nullus est auxiliator alius: pernu-
lum meum in manibus meis est. Hoc opus, hoc
negoium tuum o Christiane: dum te gemis in-
firium, suspiras tribulatum, quereris desol-
atum, nullus est qui tibi manum porrigit,
omnes te persequuntur, ab amicis deferis, fo-
lus, oculos suis in coelum dirige, Deum io-
gi., **Affice me & miserere mei: Reipice me felici-**
rum: Tales quippe Deus aspicit, firmat super,,
eos oculos suos. **Hunc cum vidisset.** Conuenit
hoc apprime Diuina prouidentia, benignitas "

I.
Ius firmare lumina super pauperem derelictum " **Paupe-**
Vocatur Deus, cor mundi; ipse etenim est, qui " ram
cius gerit curam, ut ne vel momento eum de. " **Deus**
lerat incurios. **Cor (scilicet D. Isidoro) dicitur a** " curam
eius: cor enim primario curandæ hominis vi- " gerit.
ta incubita, a quo & haec dependet. **Dormientia** " **Lib. 4.**
Lib. 4. Lib. 4.
omnibus, quasi vigilans agit cor, & nec vel " **Ezyme.**
momento requiescit, continuo volitans motu, " **4.**
ut vita sollicitum, totius corporis intendens "
confectionem, sensuum ac potentiarum, cunctis "
suam tribuens partibus virtutem, calorem na- "
turalem, suæ quietis immeior, ut ea homo " **Cant. 6.**
perfruatur. Hac ex causa, credunt aliqui a spon-
sa sponsum cor appellari, Ego dormio & cor meum " **5.2.**
vigilar. Et cum pars sit principalis, illud Deus "
ad partem sinistram declinavit, ibi enim sunt "
pullis principales, palpitations, & spiritus "
abundantiores. An non conuenientius Deus "
cor ad dexteram collocalet partem vigueprin-
cipalem? O Diuinam prouidentiam, iam late- "
ri dextro prouiderat Deus de hepate, sangu- "
nis origine in quo sunt spiritus vitales, ex quo "
cum aliæ emendant partes. Sanguine abundat "
& calore naturali. Sinistrum vero latus, "
his nudum ac inops emendat cui cor
succurrit, ubi & ex professo ibi eius viget "
impulsus & spiritus. Talem esse Deum tu
meditare.

Aliam signat rationem D. Bernard, ut cog- " **sol-**

noscat, Deum suam conferre gratiam ac prestatam misericordiam cui placuerit, & quomodo placuerit; proinde catholice dixerit D. Paulus. *Rom. 9.16* Non est volentis, neque currentis sed Dei misericordia. Illud quoque nobis (ait) indicat sponsa celestis, dum de suo sposo sermonem instituit; *Can. 2.9.* Ecce iste venit saliens in montibus, transilens colles. Salit, multos deserit montes, sicut, & sedem figur in eo qui minus eminebat: transilens colles & altiores praetergrediens, subsistit in eo in qui ceteris est humilior, minusque caput attollit. Timeto, (inquit D. Bernard.) nec tibi ob divinitas promitas gratia securitatem, nec ob sapientiam nobilitatem, Sacerdotium, docto-*rum*; nouit enim Deus altissimos omnes hos per transilire montes, suos vero firmare oculos in pauperulum ac humilem, suisplius immo-rem, & ab omnibus detelictum. *T. meamus* D. Bern. *Ser. 34.10* non ad omnes montes perungit sponsus, & at-tendamus, sponsi salutiferis salibus preparare nos, *Cant. 3.* ne veluti a montibus Gelbos forte transcat: ad hoc salit, ut transiliat, qui non vult ad omnes pertinere. Adeit in templo cum Sacerdotibus & Principibus, inde salit. Praeteriens Iesus videt hominem eorum. Sicut, firmat vultum suum in pauperem cocum adeo ab omnibus reiectum ut & ipsi eum parentes deferuerint, man inique retraxissent subsidiam; lumen infundit quo solus ipse plus videt, quam omnes illi, qui oculi mundi habebantur. Salit ex Iudea, quasi qui salutem edit, lumina figur in Samaritanam mulierem adulterio spurcam, veneris porcum, praedicandi Euangeli munus illi infundit. *Vt* eius proficit, mille doctores, vrbis primarios praetercolat, a faciem coniunct in publicanum usurarium publicum, Apostolum erat & Euangelistam. Hoc eius est gratis qualitas, non ex operum nostrorum meritis. *Saluum me fecit,* quoniam voluntate. Laudat Dei misericordiam David.

Iff. 17.20. Porta alia latet ratio proposito nostro magis conuentens. Videlicet langidum illum Iesum: erat enim ille in quo patenitae piscinae defectus notabatur. Magna huius virtus piscinae, ex una parte; quilibet enim sanabat infirmates; sed ex altera parte valde limitata: cum nec semper virtutem suam exeret, nec in omnes, sed nec in multis, at in unicum tantum; hic totam piscinam virtutem exauriebat qui vero hoc evidenter & probat & monstrabat, erat hic languens, triginta & octo annis iam longan missus, & ultra vocum patiens suam sperabat salutem, quem piscina numquam restituit sanitati: virtus

enim eius, non ad eum se extendit, qui solus est sed ad eum qui ab aliis in aquam deinceps non nec illi superest illa piscinae virtus, postquam ex ea primus iam sanus exilierit. *Hunc cum vidisset Iesus,* & cognovisset: quia iam multum tempus haberet, q. d. Hoc operari intendo, ad quod se non extendit piscina virtus, & meam ostendere virtutem illa longe superiorem: quia nec tempori, nec primum accedenti, & nec ho-minis adiutorio alligatur, sed cuius volveto, miseroerit. Attende: quod si ad sanandum potens sit piscina, ex Angelica virtute, maior multo mea est virtus, meique brachii fortitudo potentior, qui illum in pedes erigere sanum valde, quem nec illa inquam sanare potuit, sed nec poterit, idque non expectato mortuorum aquarum Angelico, sed sola mea voluntate, & qua volveto ratione. Ad hoc igitur accedit Christus: affabilis totus es misericordia, ut eius se ostendat misericordia, blando vultu, ridentibus oculis iacentem interrogat: *Vt sanus sis?* Ad quid eum Domine interrogas? Ut ipse suam faciat (respondebit D. Chrysostomus) infirmitatem, & huius piscinae virtutem declarat adeo esse relictam, ut eius inquam se paticipem posse fieri diffidat: cum eum solemmodo curat, qui hominem habeat, tantafedum diligentia, ut primum quis inviciatur: hic enim totam secum defera virtutem. Sic ut nihil super sit secundus. Audi igitur illum respondentem: *Hominem non habeo,* ut cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: *dum enim venui ego,* alius &c. Obensem rationem, dum diuinam suam explicat virtutem in panum multiplicationem, primum interrogat: *Vnde ememus panes?* Ut omnibus constet, nullum ibi medium inveniri: non enim pecuniae sufficiunt, nec panes tanta multitudo, & discussa veritate ad lumen quinque panes hordeacei & duo pices inueniebantur; Sed quid hoc interrogamus, cum prater mulieres, ac parvulos, quinque milia v. rorum conferuerint? Ut perpalam fiat, quod deficiente virtute ac potestate terrena, Christi virtus eluceat, visque divina ac suprema, quae nec loco circumscrribitur, nec tempore coactatur, nec numero definitur, ut quibus velit de cibo prouideat, & faciat quodcumque federit animo.

¶. 12. VIII